

Plagiatul în teza de doctorat "Curtea Penală Internațională" semnată de domnul Victor Ponta (VP), susținută la Facultatea de Drept a Universității București în anul 2003

Draft 1, 6 iulie 2012, Dumitru Sandu

Notă tehnică

Surse identificate, deocamdată, pentru plagiat:

Dumitru Diaconu *Curtea penală internațională. Istorie și realitate*, București: All Beck, 1999 (DD)

Victor Duculescu, Cuvânt înainte la Dumitru Diaconu 1999 (VD)

Ion Diaconu *The International Criminal Court. A New Stage*, *Romanian Institute of International Studies Nicolae Titulescu*, 2002 (ID)

Vasile Cretu, *Drept International Penal*, 1996, Editura Tempus (CRETU).

Pentru scopurile acestei evaluări, un bloc de text este definit ca set de paragrafe continue într-o lucrare sursă identificată pentru plagiatul în discuție. Mărimea blocurilor de text este foarte diferită, de la câteva rânduri la aproximativ 10 pagini.

Textele marcate prin umbrire în secțiunea a doua a analizei indică texte plagiare.

Cinci caracteristici majore ale plagiatului din teza de doctorat VP

1. **Plagiere prin copy-paste a unor blocuri masive de text care ajung și la 8-10 pagini ca întindere.** Modul dominant de plagiat în această teză de doctorat este cel de preluare fără citare a unor blocuri de text cu număr mare de cuvinte.

La nivelul celor patru lucrări-sursă a plagiatului au fost identificate aproximativ **67 de blocuri de text care se regăsesc în cuprinsul a 115 pagini din cele 303** cât conține teza de doctorat, fără anexe. Profilul specific al lucrării, de drept, nu poate justifica în nici un fel extensia textelor plagiare: trei dintre cele patru lucrări sursă (VD, DD, ID) pentru plagiere sunt tot din domeniul dreptului și operează cu citări multiple, corecte sub aspect formal.

2. **Preluările copy-paste se fac nu numai și nu în primul rând pentru referiri la acte normative.**

După cum se va vedea din tipologia modurilor de a plagia practicate în teza VP (secțiunea următoare a textului), procedura copy-paste este aplicată în situații foarte diferite – texte cu referințe istorice (tipul 1), evaluări ale autorilor din lucrările sursă prezentate ca și cum ar fi ale autorului tezei (tipul 2), comentarii la texte juridice etc.

3. **Plagiatul din teza analizată este nu numai de cuvinte ci și de idei.**

Că așa stau lucrurile, o dovedesc în special preluările fără citările de rigoare, din lucrări de sinteză precum textul semnat de VD sau construirea concluziilor prin copy-paste din textul ID în engleză. Este suficient să menționăm, pentru argumentare, **că din aproximativ 10 pagini de concluzii la capitolul III, cinci sunt simplă plagiere prin traducere din textul în ID în engleză.**

Or, se știe, prin definiție, concluziile ar trebui să fie contribuție originală dacă nu prin idei, cel puțin prin formulări.

4. **Plagiul masiv nu poate fi pus pe seama unei culturi specifice de redactare** pentru perioada în care a fost elaborată teza sau pentru domeniul ei de referință. Argumentul esențial în susținerea acestei formulări este dat de faptul că **toate cele patru lucrări-sursă pentru plagiat (în special VD, ID, DD), din domeniul dreptului, lucrează frecvent cu citări complete prin marcarea de paragrafe și localizare precisă a textului citat.** În fapt, teza de doctorat, evaluată sub aspectul integrității academice, este construită prin antiteză cu lucrările model folosite ca sursă pentru plagiere. Argumente în acest sens rezultă din practicile dominante în teza de doctorat VP orientate spre:

Preluarea unor **blocuri de text care conțineau citate în lucrările originale dar sunt prezentate în teză numai prin marcarea cu ghilimele dar fără a mai indica sursa** (vezi, spre exemplu, la pag 25 în VP, citatul din Nicolas Politis, preluat din VD (pp.VII-VIII). La sursă, în VD, citatul este dat așa cum trebuie, cu ghilimele, autor, an, pagina. În teza de doctorat nu mai rămân decât ghilimelele și autorul. Restul specificărilor necesare este incorect ignorat (vezi mai jos tipul 2 de plagiat pe care l-am denumit *cumulativ*).

La pag. 67 din VP apare singura nota de subsol cu o citare corectă, completă, referitoare la un text al prof. Grigore Geamănu din 1968. Rezultă clar că autorul tezei era conștient de modul în care trebuie făcute corect citările. **Deși citarea este corectă, textul care o introduce, cu modul de citare cu tot, este plagiat din VD, de la pag. XI.** Acesta este unul dintre textele care argumentează clar asupra caracterului intenționat al plagiatului.

5. **Practica citărilor din lucrare este, cu o singură excepție (și aceea rezultată din plagiere) incorectă.** Indiferent de intenția pe care a avut-o autorul tezei funcție efectivă a acestor citări incorecte este ce a generare de confuzie asupra surselor.

Citate mari din discursurile unor figuri istorice precum Churchill sau Stalin sunt marcate prin ghilimele (VP, p.13) dar lucrarea sau lucrările din care sunt extrase nu apare în citare. La fel se procedează la pag. 16 cu un citat mare din filosoful Joseph de Maistre (marcare prin ghilimele dar nicio sursă specificată, nici la subsol, nici la referințe.)

În teză apar nouă note de subsol, prima cu numărul 1 (la pag 67) iar a doua cu numărul 15 la pag. 79. Cum s-a trecut la 1 direct la 15 nu rezultă. În serie urmează notele 6 și 7 (pag 164) și 8 (pag 230), 9 (pag 231), din nou 9 (pag 280) și 10 și 11 la pag 289. De 6 încolo sunt note explicative și nu bibliografice.

Cinci tipuri de plagiere în teza Victor Ponta

Prin conținutul și contextul de folosire a blocurilor de text incorect preluate distingem următoarele **tipuri de plagiat** prezente în această analiză comparativ cu cele două surse anterior menționate:

1. **Plagiatul care nu conține referiri la acte normative** ci la aspecte istorice ale temei:

Având în vedere experiența Tribunalului militar ad-hoc de la Nurenberg și Tokio, în cadrul celei mai cuprinzătoare organizații mondiale de apărare a păcii, înființată imediat după terminarea celui de-al doilea război mondial - O.N.U. - s-a luat inițiativa creării unei instanțe internaționale permanente. Lumea dorea o instanță internațională creată departe de tumultul războiului, în timp de pace, pentru a nu se rasfrange în activitatea ei, aura învingătorilor instanța, în care legea odată convenită pentru instrumentarea și sancționarea celor mai grave crime internaționale, să fie aplicată, în mod egal și imparțial, pentru toate părțile responsabile, indiferent de momentul istoric în care se savârșea crima: pace sau război.

(VP, p43. Preluare din DD p.27, 119 cuvinte, fără ghilimele sau menționare a numelui autorului).

2. **Plagiatul cumulativ**, cu prezentare a unei formule de evaluare ca și cum ar fi proprie autorului de teză dar și prin preluarea incorectă a unui citat dat de la un alt autor:

În acest sens, ni se pare, că este extrem de pertinentă opinia unui eminent jurist și diplomat - Nicolas Politis, care, după primul război mondial, făcea următoarea constatare: "Comparată cu justiția internă, justiția internațională este cât se poate de imperfectă, deoarece ea rămâne, în principiu, facultativă. Dar ea se află deja în progres, deoarece nu mai este justiția privată, care exista la începuturi".

VP, p25. Citatul apare în Prefața semnată de VD la pag VII-VIII. Acolo are însă clar specificată referințele bibliografice.

3. **Plagiatul din texte de sinteză**, cu mare încărcătură ideatică:

Pe parcursul timpului, așa cum vom vedea, două mari probleme - în mod evident, conexe - vor condiționa evoluția și acceptarea justiției penale internaționale: pe de o parte, necesitatea de a defini cu exactitate crimele internaționale ce urmau a fi supuse jurisdicției Curții, iar pe de altă parte, o corectă delimitare a prerogativelor statelor în această materie, de prerogativele pe care urma să le dobândească jurisdicția penală internațională. Ambele probleme vor pricinui, desigur, vii dezbateri, exprimându-se puncte de vedere dintre cele mai contradictorii. Va fi necesar să se stabilească, deci, cu exactitate, în mod

(VP, p 26, preluare de bloc de text mare, fără citare din VD VIII).

4. **Plagiatul de parafrazări cu eliminarea citărilor din textul sursă:**

Astfel un comandant militar, care ar fi ordonat distrugerea unor sate, deportarea populației civile, săvârșirea de violuri, lichidarea unor persoane neînarmate sau alte acte specificate în tratat, nu va putea fi urmărit de tribunalul internațional, decât dacă țara unde a comis aceste crime sau propria sa țară, este semnatară a Statutului.

(VP , p78, preluare fără citare din VD, p XIV. În VD relatarea avea specificată sursa la subsol. Preluarea în VP se face ad litteram dar fără referință la sursa inițială sau secundară.)

5. **Plagiatul prin traducere cuvânt cu cuvânt:** Traducerea în engleză a textului publicat de ID. Este vorba de un bloc masiv de text care se întinde pe șapte pagini (de la 154 la 160 în VP). Contrar oricăror practici academice, autorul tezei de doctorat menține marcarea prin ghilimele pentru două dintre paragrafele incluse în blocul de text dar elimină notele de subsol aferente care precizau sursa. Greu de justificat prin necunoașterea bunelor practici în domeniu un astfel de mod de lucru în care se face traducere și se elimină notele de citare din original.